

ΑΡΓΟΝΑΥΤΗΣ

ΕΤΟΣ 34^ο
ΑΡ. ΦΥΛΛΟΥ 269

ΜΗΝΙΑΙΟ ΔΗΜΟΣΙΟΓΡΑΦΙΚΟ ΟΡΓΑΝΟ
ΤΗΣ ΕΥΞΕΙΝΟΥ ΛΕΣΧΗΣ ΒΕΡΟΙΑΣ

ΙΟΥΛΙΟΣ 2022
ΧΟΡΤΟΘΕΡΤΣ 2022

Ο Ιούλιος στον Πόντο

«Έρθεν και ο Χορτοθέρτς,
έπαρ' το καγάν σο χέρ' τ'ς»

Στον Πόντο ο Ιούλιος λεγόταν Χορτοθέρτς, γιατί ήταν ο μήνας του θερισμού των χόρτων: «Έρθεν και ο Χορτοθέρτς, Έπαρ' το καγάν' (δρεπάνι) σο χερ' τ' (χέρι σου)».

Συνέχεια στην 5η σελίδα

Ο Πόντος στην μυθολογία

Εκτός από τους διωγμούς, τις εκτοπίσεις, τις αγχόνες και την ισοπέδωση των ελληνικών χωριών το διάστημα αυτό έγιναν σε όλη την περιοχή του Πόντου ευρείας έκτασης προσπάθειες εξισλαμισμού. Ήδη το Δεκέμβριο του 1916 στα χωριά Παλτζάνα και Τρούψη είχαν γίνει εξισλαμισμοί Ελληνίδων, οι οποίες στη συνέχεια κατέληξαν σε τουρκικά χαρέμια. Από τις 200 ελληνικές οικογένειες στο χωριό Κορατζά απέμειναν μόνο 26, οι άλλες αφανίστηκαν. Μια από αυτές τις 26 ήταν η οικογένεια του ιερέα του χωριού, η οποία απέφυγε...

Συνέχεια στην 3η σελίδα

2022

Θερινές εκδηλώσεις

Κομνηνίου Βέροιας

Παρασκευή 8 Ιουλίου
Έναρξη 21:00

ΤΡΑΓΟΥΔΙ:
ΠΑΡΧΑΡΙΔΗΣ ΤΑΣΟΣ
ΔΥΡΑ-ΑΓΓΕΙΟ:
ΦΟΛΙΝΑΣ ΒΑΣΙΛΗΣ
ΔΥΡΑ-ΤΡΑΓΟΥΔΙ:
ΚΑΤΩΤΙΚΙΔΗΣ ΠΑΝΝΗΣ
ΝΤΑΟΥΔΙ:
ΟΥΣΤΑΜΠΑΣΙΔΗΣ ΔΗΜΗΤΡΗΣ
ΝΙΚΗΦΟΡΙΔΗΣ ΑΝΤΡΕΑΣ
ΠΛΗΚΤΡΑ
ΤΣΙΛΗΣ ΒΑΛΑΝΤΗΣ

Σάββατο 9 Ιουλίου
Έναρξη 21:00

ΤΡΑΓΟΥΔΙ:
ΣΙΑΜΛΙΔΗΣ ΓΙΩΡΓΟΣ
ΔΥΡΑ-ΤΡΑΓΟΥΔΙ:
ΚΑΛΙΟΝΤΖΙΔΗΣ ΧΡΗΣΤΟΣ
ΝΤΑΟΥΔΙ:
ΟΥΣΤΑΜΠΑΣΙΔΗΣ ΔΗΜΗΤΡΗΣ
ΣΤΟΛΤΙΔΗΣ ΑΚΗΣ
ΚΛΑΡΙΝΟ:
ΜΑΝΤΖΗΡΙΔΗΣ ΝΙΚΟΣ
ΠΛΗΚΤΡΑ:
ΓΕΩΡΓΙΑΔΗΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ

ΧΟΡΗΓΟΣ

ALUSYN

ΕΤΝΟΘΡΙΑΚΟΝ

Την Παρασκευή και το Σάββατο 8 & 9 Ιουλίου 2022

«Οκτώ και εννέα Χορτοθερί σο Κουμανίτς' μερέαν
αντάμα θα χορεύομε αφκά ασήν Καστανέαν »

Έρθε η ώρα για να βρεθούμε όλοι μαζί στα υψώματα του Κομνηνίου (Κουμανίτς) μετά από 2 χρόνια απουσίας, λόγω του κορονοϊού.

Πιστοί στην υπηρεσία του πολιτισμού και της παράδοσης θα διασκεδάσουμε μόνο με ποντιακούς σκοπούς και τραγούδια, επιλέγοντας παραδοσιακούς μουσικοχορευτικούς δρόμους από πλήθος καλλιτεχνών που θα είναι μαζί μας το διήμερο των εκδηλώσεων.

Γι' αυτό το λόγο συνεχίζοντας την προσπάθειά μας για την διάδοση και διατήρηση της πολιτιστικής μας κληρονομιάς, θα πραγματοποιήσουμε θερινές μουσικοχορευτικές εκδηλώσεις στις 8 & 9 Ιουλίου 2022, στο Κομνηνίου Βέροιας.

Σας προσκαλούμε και σας περιμένουμε όλους για να δείτε από κοντά τα χορευτικά τμήματα της λέσχης αλλά και να ξεφαντώσουμε τραγουδώντας και χορεύοντας μέχρι το πρωί καθώς θα ακολουθήσει πλούσιο ποντιακό πρόγραμμα με τους πιο σημαντικούς καλλιτέχνες του ποντιακού χώρου.

ΑΡΓΟΝΑΥΤΗΣ

ΜΗΝΙΑΙΑ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΤΗΣ ΕΥΞΕΙΝΟΥ ΛΕΣΧΗΣ ΒΕΡΟΙΑΣ

www.elverias.gr

ΙΔΙΟΚΤΗΣΙΑ - ΕΚΔΟΤΗΣ
ΕΥΞΕΙΝΟΣ ΛΕΣΧΗ ΒΕΡΟΙΑΣ
Λάμπ. Πορφύρα 1- Πανόραμα Βέροιας
Τηλ.: 2331072060 - Fax: 2331028356

Βέροια - Τ.Κ. 59132
Email: info@elverias.gr

Ιδρυτής
+ ΙΩΑΝΝΗΣ ΜΕΛΕΤΙΔΗΣ

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ
Ε.Α.ΒΕΡΟΙΑΣ

ΥΠΕΥΘΥΝΟΙ ΥΛΗΣ
ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ ΚΑΠΟΥΡΤΙΔΗΣ
ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΤΟΥΜΠΟΥΛΙΔΗΣ

ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑΚΗ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗ
ΜΑΡΙΑ ΣΑΛΟΝΙΚΙΔΟΥ

ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΤΗΣ
ΕΥΞΕΙΝΟΣ ΛΕΣΧΗ ΒΕΡΟΙΑΣ

ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΟΣ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ
ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ ΚΑΙ ΕΚΤΥΠΩΣΗ
ΚΑΡΑΜΑΝΛΙΔΗΣ Ν. & ΣΙΑ Ο.Ε.
ΝΕΑ ΝΙΚΟΜΗΔΕΙΑ
ΤΗΛ. 23310 90339 - 90234

ΑΡΓΟΝΑΥΤΗΣ
Λ. Πορφύρα 1
591 32 - ΒΕΡΟΙΑ ΗΜΑΘΙΑΣ
Κωδικός 1000001

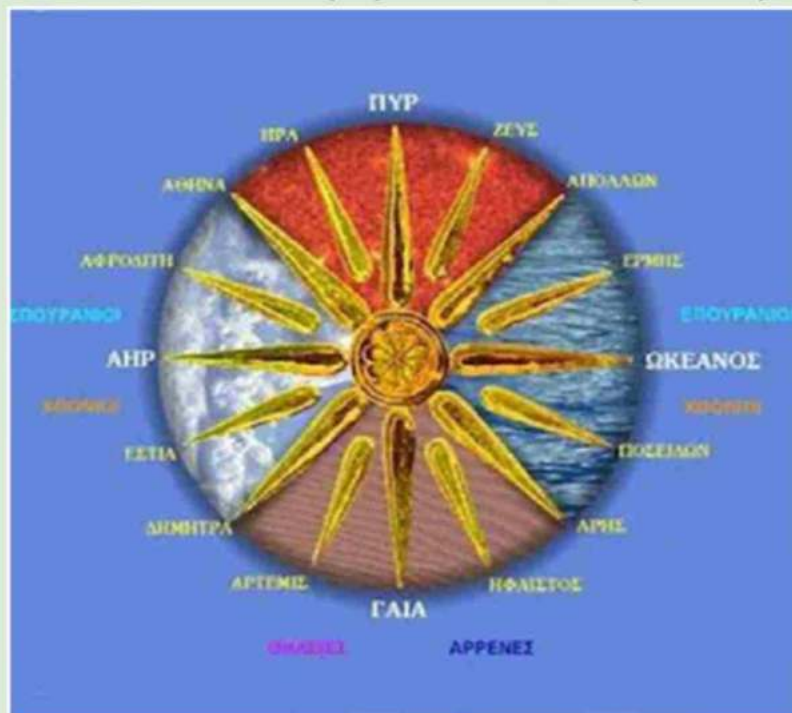
ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΑ ΝΕΑ

28-05-2022

Τελετή λήξης τμημάτων στον προαύλιο χώρο της
λέσχης με μουσική, φαγητό και ποτό για τα τμήματα
και τους καλεσμένους.

Η Ιστορία του Ήλιου των Αιγών (Βεργίνας)

Γράφει: ο Νίκος Τουμπουλίδης

Μετά από 32 χρόνια από την κρίση της δεκαετίας του 1990 στη γειτονική Γιουγκοσλαβία, πόσα έχουμε καταλάβει για το Μακεδονικό; Η Ελλάδα και γενικά οι έλληνες λόγω ελλείμματος πληροφόρησης χαρακτηρίσαν εξ' αρχής με αδιαφορία και απάθεια την ελληνική στάση στο ζήτημα αυτό.

Αφενός, το έλλειμμα αυτό οφειλόταν στην πολιτική της αποσιώπησης, του «ανύπαρκτου ζητήματος», που ακολουθούσε το ελληνικό κράτος σε όλη τη μετεμφυλιακή περίοδο. Αφετέρου είχε σχέση με την απουσία επαφών με την άλλη πλευρά, την έλλειψη ειδικών στον πανεπιστημιακό χώρο, την άγνοια των περισσότερων δημοσιογράφων για το ζήτημα, αλλά και τις στρεβλές εντυπώσεις που καλλιέργησαν οι πρωτοστατούντες στην κινητοποίηση για την «ελληνικότητα της Μακεδονίας».

Παρότι η βιβλιογραφία έχει εμπλουτιστεί έκτοτε με εξαιρετικές μελέτες, στον δημόσιο χώρο εξακολουθούν να διακινούνται τα ίδια στερεότυπα και οι ίδιες ανακρίβειες, συχνά χωρίς αντίλογο. Οι βόρειοι γείτονες μας προσπαθώντας να αποκτήσουν "ταυτότητα" καπηλεύονται τα σύμβολα, τη γλώσσα, την ιστορία της Μακεδονίας. Το αστέρι της Βεργίνας έγινε αυθαίρετα σημαία του σκοπιανού κρατιδίου. Το σύμβολο του Μέγα Αλέξανδρου σε ξένα χέρια! Παρακάτω πολύ γρήγορα θα αναφέρουμε γιατί είναι θράσος και ανήθικο οι σκοπιανοί να το χρησιμοποιούν ως σημαία τους.

Οι αρχαίοι Έλληνες άρχισαν πρώτοι να χρησιμοποιούν το σύμβολο του Ήλιου, πριν 4.000 χρόνια. Το σύμβολο δεν είχε τυποποιηθεί ακόμα με την πρώιμη μορφή του. Ο Ήλιος της Βεργίνας (αλλιώς «Αστέρι της Βεργίνας») είναι ένα σύμβολο που χρησιμοποιήθηκε ευρέως από τους Αρχαίους Έλληνες. Αν και ο Ήλιος της Βεργίνας είναι ένα σύμβολο Πανελλήνιο, έγινε διάσημος λόγω των Μακεδόνων, οι οποίοι το χρησιμοποιούσαν ως σύμβολο της δυναστείας Αργεαδών στο Βασίλειο της Μακεδονίας. Ο τυπικός

Συνέχεια στην 3η σελίδα

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΙΟΥΛΙΟΥ 2022

8 και 9 Ιουλίου 2022

Ετήσιες διήμερες θερινές εκδηλώσεις στο Κομνηνίο Βεροίας

ΑΠΟ ΤΟ ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΟ ΜΑΣ ΤΟΥ 2017

ΣΥΝΤΑΓΕΣ ΤΗΣ ΠΑΡΕΑΣ ΙΝΤΖΕΒΙΔΟΥ ΠΑΡΘΕΝΑ ΦΑΣΟΥΛΕΝΕΝ ΣΙΡΒΑΝ

ΥΛΙΚΑ

ΔΟΣΟΛΟΓΙΑ:

1 φλιτζάνι κόκκινα φασόλια (μπαρμπούνια)
¾ του φλυτζανιού κορκότο (κατά προτίμηση
κριθαρένιο)
1 μέτριο κρεμόδι
Αλάτι
Λάδι
Λεμόνι (παλαιότερα έβαζαν αποξηραμένα
κοκκίμελα)

ΣΥΝΤΑΓΗ:

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΣΚΕΥΗΣ:

- Βράζουμε μία ώρα τα φασόλια μόνα τους και μετά τα στραγγίζουμε.
- Βάζουμε καινούργιο νερό (βραστό) και προσθέτουμε το κορκότο.
- Κόβουμε το κρεμόδι ψιλό, αν υπάρχουν κοκκίμελα αποξηραμένα τα προσθέτουμε.
- Προς το τέλος προσθέτουμε λάδι και αλάτι.
- Σερβίρεται με λεμόνι.

ΔΙΑΦΟΡΑ ΕΓΚΥΚΛΟΠΑΙΔΙΚΑ

-Αν προσθέσουμε μαυρολάχανα, αφού πρώτα τα κόψουμε σε λωρίδες, και τα αφήνουμε να βράσουν όλα μαζί τότε έχουμε τα "φασούλε με τα μαυρολάχανα" (γίνεται και με άσπρα φασόλια)

-Τα φαγητά τα χωρίζαμε σε νηστίσιμα και μη νηστίσιμα, τα μαντζιριάρα, όπως τα λέγανε. Οι πόντιοι κρατούσαν όλες τις νηστείες και νηστεύανε επίσης κάθε Τετάρτη και Παρασκευή. Τα νηστίσιμα φαγητά τα χωρίζανε κι αυτά σε λαδερά και αλάδωτα

-Το λεμόνι έχει ευεργετικές ιδιότητες κατά του καρκίνου, της πίεσης, το αναπνευστικό, την χοληστερίνη, την δυσπεψία αλλά και την ομορφιά. -Η λεμονιά είναι μικρό αειθαλές δέντρο που ανήκει στα εσπεριδοειδή και το ύψος του φτάνει τα 5-6 μέτρα. Η λεμονιά προέρχεται από την περιοχή της Κίνας ή των Ινδών. Τα φύλλα της είναι ωειδή. Τα λουλούδια της είναι άσπρα και μυρίζουν αρκετά έντονα.

Η ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΤΗΣ Ε.Α. ΒΕΡΟΙΑΣ

Λειτουργεί καθημερινά πλην
Παρασκευής και Σαββάτου
από τις 17:00 έως τις 21:00.

ΧΟΡΗΓΟΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ

e-pontos.gr
pontostv.gr
verianet.gr
inveria.gr
alexandriamou.gr
24oresimathia.gr
pliroforiodotis.gr
laikouya.gr
faretra.info
veriamou.blogspot.com
βεροιώτης.gr
alexandreia-gidas.gr
imathia-live.blogspot.com
blogspotantheia.com
amosimathia.blogspot.com
idisi-gr.blogspot.gr
arive.gr
efxinospontos.gr

Ο Πόντος στην μυθολογία

Συνέχεια από την 1η σελίδα

..το θάνατο μόνο με τον εξισλαμισμό της κόρης και της νύφης. Συνολικά, από τις 51.660 Έλληνες κατοίκους της επαρχίας Κολωνείας έμεινε μόνο το ένα τρίτο. Πολλοί από αυτούς που επέζησαν, κυρίως γυναίκες και παιδιά, εξισλαμίστηκαν με τη βία.

Στις 20 Μαΐου 1919 ο αρχιμανδρίτης Πανάρετος και ο γιατρός Κ. Α. Φωτιάδης, με εντολή της Κεντρικής Ένωσης των Ποντίων Ελλήνων του Αικατερινοδάρ, αλλά και ειδική σύσταση του Οικουμενικού Πατριαρχείου επισκέφθηκαν τις εκκλησιαστικές περιφέρειες του Πόντου και κατέγραψαν με ακρίβεια την εικόνα της αγρίας και κολοσσισίας συμφοράς του ελληνισμού. Η στατιστική απογραφή με τα ποσοστιαία αναλυτικά δεδομένα συμπίπτει με την ημερομηνία άφιξης του Μουσταφά Κεμάλ στην Σαμψούντα.

Η επαρχία Αμασείας είχε προ του πολέμου 136.768 Ελληνικών πληθυσμόν, 393 σχολεία, 12.360 μαθητάς και μαθητρίας, 493 διδασκάλους και διδασκαλίσσας και 498 Εκκλησίας. Εκ του ολικού πληθυσμού 72.375 μετετοπίσθησαν ή εξωρίσθησαν, εκ των οποίων τα 70% απέθανον εν εξορία, μόλις δε οι 30% επανήλθον».

Η κατάσταση στον Πόντο και ιδιαίτερα στην ύπαιθρο ήταν τραγική. Γνωστά ανυπότακτα στοιχεία συνέχιζαν να οργιάζουν κάθε νύχτα στα ελληνικά χωριά πυροβολώντας, λεηλατώντας και βιάζοντας τους ανυπεράσπιστους χωρικούς. Η ζωή των Ελλήνων κατάντησε ένα απέραντο μαρτυρολόγιο.

Το διάστημα που ο Τοπάλ Οσμάν μαζί με τους εθελοντές του προσπαθούσε να καθαρίσει τους Τσέτες των Ρωμιών, ο Μουσταφά Κεμάλ, με εντολή του σουλτάνου και με την ιδιότητα του Επιθεωρητή της 9ης Στρατιάς ξεκινούσε στις 16 Μαΐου 1919 για τη Σαμψούντα, για να προστατέψει τους Ρωμιούς και τους Αρμένιους από τις τουρκικές συμμορίες (Τσέτες). Ο Μουσταφά Κεμάλ και οι 21 φίλοι του έφτασαν στο λιμάνι της Σαμψούντας στις 19 Μαΐου 1919.

Όταν πληροφορήθηκε ο Τοπάλ Οσμάν την επιθυμία του Μουσταφά Κεμάλ να συναντηθεί μαζί του, πήρε τους στενούς του συνεργάτες και πήγε στη Χάβζα. Η πρώτη συνάντηση γνωριμίας του Τοπάλ Οσμάν με τον Μουσταφά Κεμάλ πραγματοποιήθηκε στις 29/Μαΐου 1919 στη Χάβζα.

Η συνομιλία των πρωτεργατών της ποντιακής γενοκτονίας ήταν σε γενικές γραμμές, σύμφωνα με τον Τούρκο ιστοριογράφο Sener Cemal, η ακόλουθη: "Μουσταφά Κεμάλ: Βλέπω ότι ήσουν φιλόπατρις από τα νεανικά σου χρόνια. Ακολουθείς ακόμη και τώρα τα ιδανικά που έθεσες από τότε.

Πρέπει να παλέψουμε μέχρι να απελευθερωθεί η χώρα και να μη μείνει ούτε ένας εσωτερικός ή εξωτερικός εχθρός. Θα υπερασπιστείς τα χωριά και τις πόλεις της Μαύρης Θάλασσας. Η συμμορία σου από μια ανοργάνωτη και ανεκπαιδευτή δύναμη θα γίνει ένα τάγμα. Διοικητής του τάγματος αυτού θα είσαι εσύ. Θα σου δώσουμε νέους και θρασεύς αξιωματικούς... Με την πάροδο του χρόνου και μόλις θα έχουμε ενδείξεις ότι παρανομούν θα τους καθαρίσουμε όλους.

Τοπάλ Οσμάν: Μην ανησυχείτε καθόλου Πασά μου! Θα προσφέρω τέτοιο «θυμίαμα» στους Ρωμιούς του Πόντου, που θα πνιγούν σαν τις σφήκες στις σπηλιές».

Ο αρθρογράφος της εφημερίδας Daily Telegraph, σχολιάζοντας τους κεμαλικούς διωγμούς του ελληνικού πληθυσμού της Μικράς Ασίας στην Τραπεζούντα το 1919, γράφει ότι: «Οι τωρινοί εκτοπισμοί και οι σφαγές στη Μικρά Ασία είναι χωρίς προηγούμενο στην τουρκική ιστορία. Ξεπερνούν σε σημασία αυτές της εποχής του Gladston και ακόμη και αυτές που πραγματοποιήθηκαν το 1915».

Ο Μουσταφά Κεμάλ και οι μετακεμαλικοί κυβερνήτες, δεν μπορεί να είναι υπερήφανοι για το απελευθερωτικό τους κίνημα, όταν στηρίζονταν σε ληστρικές και δολοφονικές ομάδες, όπως του Τοπάλ Οσμάν. Δεν μπορούν να δικαιολογηθούν ότι δε γνώριζαν το γενοκτονικό του έργο, γιατί ο Murat Yüksel γράφει ότι: «Κανένας δεν άκουγε τις εκκλήσεις και τα παράπονα των δυστυχισμένων κατοίκων της Κερασούντας. Κανείς δεν έδινε σημασία στις καταγγελίες τους. Το αρχείο των μηνύσεων στο δικαστικό μέγαρο ήταν γεμάτο με μηνύσεις εναντίον του Τοπάλ Οσμάν. Όμως μια μυστική δύναμη όχι μόνο κάλυπτε τον Τοπάλ Οσμάν, αλλά σε κάθε φόνο και σε κάθε καταγγελία τον βοηθούσε ν' ανέβει πιο ψηλά στην ιεραρχία. Ήταν ο ανώτερος αξιωματικός της Κερασούντας, ήταν το παν. Όλα τα νήματα κινούνταν απ' αυτόν. Έδινε εντολές, απαγόρευε, κρέμαγε, έσφαζε. Κανείς δεν έλεγε ούτε μια κουβέντα».

Είναι πολύ σημαντικό το γεγονός ότι τα εγκλήματα των Κεμαλικών του 1921 παραδέχτηκαν ορισμένα μέλη της ανώτατης οθωμανικής κοινωνίας, τα οποία είχαν άμεση σχέση με το ζήτημα αυτό. Η σημαντικότερη πολυσέλιδη αναλυτική έκθεση καταγγελία είναι του Δζεμάλ Νουζχέτ, νομικού συμβούλου του φρουραρχείου της Κωνσταντινούπολης και προέδρου της Εξεταστικής Επιτροπής.

Στην έκθεσή του γράφει για τις σφαγές των Ελλήνων του Πόντου στην κεμαλοκρατούμενη περιοχή από τις τοπικές αρχές και τις ληστοσυμμορίες. «Το παρά τα παράλια του Ευξ. Πόντου Ελληνικών στοιχείων, ως εργατικών και κατέχον το εμπόριο εις χείρας του και πλούσιον, ετύγχανε ο σπουδαιότερος παράγων της περιφέρειας αυτής.

Ο Μ. Κεμάλ προς διατήρησιν των τσετών έπρεπε όπως ετοιμάση έδαφος δράσεως δι' αυτάς και ως τοιοῦτον εὔρε το της περιφέρειας του Πόντου· αι γενικαί σφαγαί, αι αρπαγαί και εξοντώσεις εις την περιφέρειαν ταύτην ήρχισαν από τον Φεβρουάριον και διήρκησαν μέχρι του Αυγούστου· αι σφαγαί αύται και εκτοπισμοί εξετελέσθησαν ημιεπισημως τη συμμετοχή και στρατιωτικών και πολιτικών υπαλλήλων· επειδή δε η περιφέρεια αύτη ήτο πολύ εκτενής και πλουσία, εις την καταστροφήν της έλαβον μέρος άτομα εξ όλων των τάξεων.

Αι εξ χιλιάδες των Ελλήνων κατοίκων της Πάφρας αποκλεισθείσαι εντός των εκκλησιών του Σλαμαλίκ, του Σουλού Δερέ, της Παναγίας και του Γκιокτσέ Σου παρεδόθησαν εις το πυρ, και εντός αυτών εκάησαν όλοι: γέροντες, άνδρες, γυναίκες και παιδια· ουδεις εσώθη. Μερικαί εκ των γυναικών οδηγήθησαν εις το εσωτερικόν υπό των τσετών και, αφού ασέλησαν επ' αυτών, τας εθανάτωσαν.

Αι κινηταί περιουσίαι και τα χρήματα των Ελλήνων κατοίκων της Πάφρας εληλατήθησαν. Μετά το φρικώδες τούτο έργον αι τσέται ήλθον εις τον δήμον Αλατσάμ, όπου παρέταξαν εις γραμμήν τους εις 2.500 χριστιανούς κατοίκους, και παρασύραντες αυτούς εις τους πρόποδας των ορέων, τους εθανάτωσαν όλους. Εκ των 25.000 Ελλήνων της περιφέρειας Πάφρας, Αλά-Τσάμ ενενήκοντα τοις εκατόν εξοντώθησαν, οι δε εκτοπισθέντες εθανάτωθησαν εις το εσωτερικόν».

Η Ιστορία του Ήλιου των Αιγών

Συνέχεια από την 2η σελίδα

Ήλιος της Βεργίνας, αποτελείται από 16 ακτίνες. Μπορούμε επίσης να τον δούμε και με 12 ή ακόμα και 8 ακτίνες του Ήλιου.

Οι δεκαέξι ακτίνες αντιπροσωπεύουν τα εξής: Οι 4 ακτίνες, τα 4 στοιχεία της φύσης, ΓΗ - ΘΑΛΑΣΣΑ - ΦΩΤΙΑ - ΑΕΡΑΣ και οι υπόλοιπες 12 ακτίνες αντιπροσωπεύουν τους 12 Θεούς του Ολύμπου.

Ο Ήλιος της Βεργίνας, κατά κυριότητα συμβολίζει κάτι το παρθένο. Γι' αυτό και συνήθως βλέπουμε το Αρχαίο αυτό Ελληνικό σύμβολο, στην παρθένο Θεά Αθηνά. Αλλά και σε αρκετές άλλες περιπτώσεις, μπορεί να ταυτοποιηθεί και με τον Θεό Απόλλωνα. Αποτέλεσε ένα κοινό σύμβολο της Αρχαίας Ελλάδας και το βρίσκουμε σε κέρματα, αγγεία, τοιχογραφίες και αγάλματα, πολύ πριν το Μακεδονικό βασίλειο και την δυναστεία των Αργεάδων. Δεκαεξάστεροι και Οχτάστεροι Ήλιοι παρουσιάζονται συχνά σε Μακεδονικά και Ελληνιστικά νομίσματα και ασπίδες της Περιόδου.

Επίσης υπάρχει και αριθμός απεικονίσεων Αθηναίων Οπλιτών να φέρουν ένα πανομοιότυπο δεκαεξάκτινο σύμβολο στη πανοπλία τους, από τον 6ο αιώνα, καθώς και σε νομίσματα, από τη νησιωτική μέχρι την ηπειρωτική Ελλάδα, όπως στη Κέρκυρα, εύρημα 5ου αιώνα, Λοκρίδα, 4ο αιώνα. Μετά την ένωση των Ελλήνων υπό την αρχηγεία του Μεγάλου Αλεξάνδρου, ο Ήλιος της Βεργίνας αποτέλεσε το κύριο σύμβολο της Ελληνικής εθνογέννησης.

ΔΥΣΤΥΧΩΣ ΟΜΩΣ ΟΤΙ ΚΕΡΔΙΣΑΜΕ ΜΕ ΑΙΜΑ ΤΟ
ΠΑΡΑΔΩΣΑΜΕ ΜΕ ΜΙΑ ΥΠΟΓΡΑΦΗ

Συνέχεια από το προηγούμενο τεύχος

Ο ΠΟΝΤΟΣ ΑΝΑ ΤΟΥΣ ΑΙΩΝΑΣ

Ευστάθιου Αθανασιάδη - Τσαντεκίδη (από το ομώνυμο έργο του Γεροστάθη)

Εκτός από τους διωγμούς, τις εκτοπίσεις, τις αγχόνες και την ισοπέδωση των ελληνικών χωριών το διάστημα αυτό έγιναν σε όλη την περιοχή του Πόντου ευρείας έκτασης προσπάθειες εξισλαμισμού.

Ήδη το Δεκέμβριο του 1916 στα χωριά Παλτζάνα και Τρούψη είχαν γίνει εξισλαμισμοί Ελληνίδων, οι οποίες στη συνέχεια κατέληξαν σε τουρκικά χαρέμια. Από τις 200 ελληνικές οικογένειες στο χωριό Κορατζά απέμειναν μόνο 26, οι άλλες αφανίστηκαν. Μία από αυτές τις 26 ήταν η οικογένεια του ιερέα του χωριού, η οποία απέφυγε το θάνατο μόνο με τον εξισλαμισμό της κόρης και της νύφης. Συνολικά, από τις 51.660 Έλληνες κατοίκους της επαρχίας Κολωνείας έμεινε μόνο το ένα τρίτο. Πολλοί από αυτούς που επέζησαν, κυρίως γυναίκες και παιδιά, εξισλαμίστηκαν με τη βία.

Στις 20 Μαΐου 1919 ο αρχιμανδρίτης Πανάρετος και ο γιατρός Κ. Α. Φωτιάδης, με εντολή της Κεντρικής Ένωσης των Ποντίων Ελλήνων του Αικατερινοδάρ, αλλά και ειδική σύσταση του Οικουμενικού Πατριαρχείου επισκέφθηκαν τις εκκλησιαστικές περιφέρειες του Πόντου και κατέγραψαν με ακρίβεια την εικόνα της αγρίας και κολοσσιαίας συμφοράς του ελληνισμού. Η στατιστική απογραφή με τα ποσοστιαία αναλυτικά δεδομένα συμπίπτει με την ημερομηνία άφιξης του Μουσταφά Κεμάλ στην Σαμψούντα.

Η επαρχία Αμασείας είχε προ του πολέμου 136.768 Ελληνικών πληθυσμόν, 393 σχολεία, 12.360 μαθητάς και μαθητριάς, 493 διδασκάλους και διδασκαλίσσας και 498 Εκκλησίας. Εκ του ολικού πληθυσμού 72.375 μετετοπίστησαν ή εξωρίστησαν, εκ των οποίων τα 70% απέθανον εν εξορία, μόλις δε οι 30% επανήλθον».

Η κατάσταση στον Πόντο και ιδιαίτερα στην ύπαιθρο ήταν τραγική. Γνωστά ανυπότακτα στοιχεία συνέχιζαν να οργιάζουν κάθε νύχτα στα ελληνικά χωριά πυροβολώντας, λεηλατώντας και βιάζοντας τους ανυπεράσπιστους χωρικούς. Η ζωή των Ελλήνων κατάντησε ένα απέραντο μαρτυρολόγιο. Το διάστημα που ο Τοπάλ Οσμάν μαζί με τους εθελοντές του προσπαθούσε να καθαρίσει τους Τσέτες των Ρωμιών, ο Μουσταφά Κεμάλ, με εντολή του σουλτάνου και με την ιδιότητα του

Επιθεωρητή της 9ης Στρατιάς ξεκινούσε στις 16 Μαΐου 1919 για τη Σαμψούντα, για να προστατέψει τους Ρωμιούς και τους Αρμένιους από τις τουρκικές συμμορίες (Τσέτες). Ο Μουσταφά Κεμάλ και οι 21 φίλοι του έφτασαν στο λιμάνι της Σαμψούντας στις 19 Μαΐου 1919.

Όταν πληροφορήθηκε ο Τοπάλ Οσμάν την επιθυμία του Μουσταφά Κεμάλ να συναντηθεί μαζί του, πήρε τους στενούς του συνεργάτες και πήγε στη Χάβζα. Η πρώτη συνάντηση γνωριμίας του Τοπάλ Οσμάν με τον Μουσταφά Κεμάλ πραγματοποιήθηκε στις 29/Μαΐου 1919 στη Χάβζα.

Η συνομιλία των πρωτεργατών της ποντιακής γενοκτονίας ήταν σε γενικές γραμμές, σύμφωνα με τον Τούρκο ιστοριογράφο Sener Cema1, η ακόλουθη: "Μουσταφά Κεμάλ: Βλέπω ότι ήσουν φιλόπατρις από τα νεανικά σου χρόνια. Ακολουθείς ακόμη και τώρα τα ιδανικά που έθεσες από τότε. Πρέπει να παλέψουμε μέχρι να απελευθερωθεί η χώρα και να μη μείνει ούτε ένας εσωτερικός ή εξωτερικός εχθρός. Θα υπερασπιστείς τα χωριά και τις πόλεις της Μαύρης Θάλασσας. Η συμμορία σου από μια ανοργάνωτη και ανεκπαιδευτή δύναμη θα γίνει ένα τάγμα. Διοικητής του τάγματος αυτού θα είσαι εσύ. Θα σου δώσουμε νέους και θρασείς αξιωματικούς... Με την πάροδο του χρόνου και μόλις θα έχουμε ενδείξεις ότι παρανομούν θα τους καθαρίσουμε όλους.

Τοπάλ Οσμάν: Μην ανησυχείτε καθόλου Πασά μου! Θα προσφέρω τέτοιο «θυμίαμα» στους Ρωμιούς του Πόντου, που θα πνιγούν σαν τις σφήκες στις σπηλιές».

Ο αρθρογράφος της εφημερίδας Daily Telegraph, σχολιάζοντας τους κεμαλικούς διωγμούς του ελληνικού πληθυσμού της Μικράς Ασίας στην Τραπεζούντα το 1919, γράφει ότι: «Οι τωρινοί εκτοπισμοί και οι σφαγές στη Μικρά Ασία είναι χωρίς προηγούμενο στην τουρκική ιστορία. Ξεπερνούν σε σημασία αυτές της εποχής του Gladston και ακόμη και αυτές που πραγματοποιήθηκαν το 1915».

Ο Μουσταφά Κεμάλ και οι μετακεμαλικοί κυβερνήτες, δεν μπορεί να είναι υπερήφανοι για το απελευθερωτικό τους κίνημα, όταν στηρίζονταν σε ληστρικές και δολοφονικές ομάδες, όπως του Τοπάλ Οσμάν. Δεν μπορούν να δικαιολογηθούν ότι δε γνώριζαν το γενοκτονικό του έργο, γιατί ο Murat Yüksel γράφει ότι: «Κανένας δεν άκουγε τις εκκλήσεις και τα παράπονα των δυστυχισμένων κατοίκων της Κερασούντας. Κανείς δεν έδινε σημασία στις καταγγελίες τους. Το αρχείο των μηνύσεων στο δικαστικό μέγαρο ήταν γεμάτο με μηνύσεις εναντίον του Τοπάλ Οσμάν. Όμως μια μυστική δύναμη όχι μόνο κάλυπτε

τον Τοπάλ Οσμάν, αλλά σε κάθε φόνο και σε κάθε καταγγελία τον βοηθούσε ν' ανέβει πιο ψηλά στην ιεραρχία. Ήταν ο ανώτερος αξιωματικός της Κερασούντας, ήταν το παν. Όλα τα νήματα κινούνταν απ' αυτόν. Έδινε εντολές, απαγόρευε, κρέμαγε, έσφαζε. Κανείς δεν έλεγε ούτε μια κουβέντα". Είναι πολύ σημαντικό το γεγονός ότι τα εγκλήματα των Κεμαλικών του 1921 παραδέχτηκαν ορισμένα μέλη της ανώτατης οθωμανικής κοινωνίας, τα οποία είχαν άμεση σχέση με το ζήτημα αυτό. Η σημαντικότερη πολυσέλιδη αναλυτική έκθεση καταγγελία είναι του Δζεμάλ Νουζχέτ, νομικού συμβούλου του φρουραρχείου της Κωνσταντινούπολης και προέδρου της Εξεταστικής Επιτροπής.

Στην έκθεσή του γράφει για τις σφαγές των Ελλήνων του Πόντου στην κεμαλοκρατούμενη περιοχή από τις τοπικές αρχές και τις ληστοσυμμορίες. «Το παρά τα παράλια του Ευξ. Πόντου Ελληνικόν στοιχείον, ως εργατικόν και κατέχον το εμπόριον εις χείρας του και πλούσιον, ετύγχανε ο σπουδαιότερος παράγων της περιφέρειας αυτής.

Ο Μ. Κεμάλ προς διατήρησιν των τσετών έπρεπε όπως ετοιμάση έδαφος δράσεως δι' αυτάς και ως τοιούτον εύρε το της περιφέρειας του Πόντου· αι γενικαί σφαγαί, αι αρπαγαί και εξοντώσεις εις την περιφέρειαν ταύτην ήρχισαν από τον Φεβρουάριον και διήρκησαν μέχρι του Αυγούστου· αι σφαγαί αύται και εκτοπισμοί εξετελέσθησαν ημιεπισήμως τη συμμετοχή και στρατιωτικών και πολιτικών υπαλλήλων· επειδή δε η περιφέρεια αύτη ήτο πολύ εκτενής και πλουσία, εις την καταστροφήν της έλαβον μέρος άτομα εξ όλων των τάξεων.

Αι εξ χιλιάδες των Ελλήνων κατοίκων της Πάφρας αποκλεισθείσαι εντός των εκκλησιών του Σλαμαλίκ, του Σουλού Δερέ, της Παναγίας και του Γκιοκτσέ Σου παρεδόθησαν εις το πυρ, και εντός αυτών εκάησαν όλοι: γέροντες, άνδρες, γυναίκες και παιδιά· ουδείς εσώθη. Μερικαί εκ των γυναικών οδηγήθησαν εις το εσωτερικόν υπό των τσετών και, αφού ασέλγησαν επ' αυτών, τας εθανάτωσαν.

Αι κινηταί περιουσίαι και τα χρήματα των Ελλήνων κατοίκων της Πάφρας ελεηλατήθησαν. Μετά το φρικώδες τούτο έργον αι τσέται ήλθον εις τον δήμον Αλατσάμ, όπου παρέταξαν εις γραμμήν τους εις 2.500 χριστιανούς κατοίκους, και παρασύραντες αυτούς εις τους πρόποδας των ορέων, τους εθανάτωσαν όλους. Εκ των 25.000 Ελλήνων της περιφέρειας Πάφρας, Αλά-Τσάμ ενενήκοντα τοις εκατόν εξοντώθησαν, οι δε εκτοπισθέντες εθανατώθησαν εις το εσωτερικόν».

(συνεχίζεται στο επόμενο τεύχος)

Ο Ιούλιος στον Πόντο

Συνέχεια από την 1η σελίδα

Στην Κερασούντα, Κοτύωρα, Τρίπολη, Χαλδία και Σάντα τον έλεγαν ο Χορτοθέρης, ενώ στην Τραπεζούντα Χορτοθέρ'ς, αλλά και Χορτοθέρης.

Στα Σούρμενα και στη Ματσούκα λεγόταν (Θερ'νός και στην Κρώμνη και με τα δύο ονόματα.

Θερ'νός μας παραδίδει και ο Φαίδων Κουκουλές ότι λεγότανε στον Πόντο, γράφοντας τα εξής: «Πόσον τούτο είναι ακριβές δεικνύει ότι κατά μεν τους βυζαντινούς χρόνους με τον θερισμόν σχετίζεται ο Ιούλιος, ο εν Πόντω Θερ'νός λεγόμενος».

Το όνομα Χορτοθέρης (Ιούλιος) παράγεται από το ουσιαστικό χόρτον και το ρήμα θερίζω. Από το όνομα αυτού του μήνα έχουμε και τα παράγωγα, το επίθετο χορτοθερέσιν, που σημαίνει αυτό που παράγεται κατά το μήνα Ιούλιο επίσης, το χορτοθέριν, που σημαίνει α) τόπος θερισμού, κατάλληλος για θέρισμα και β) τόπος θερισμένος.

Και όπως συνήθως το καθετί στην πατρίδα μας έδινε αφορμή για τραγούδι και για παροιμιώδεις φράσεις, έτσι έγινε και με τους μήνες, από τα ονόματα των οποίων φαίνεται και το ξεχωριστό χαρακτηριστικό του καθενός σχετικά με τις φυσικές του ενέργειες:

«Ο Μάρτ'ς μαραίν' τα μάραντα, Απρίλτς τα μανουσάκια, ο Χορτοθέρτς τα χορτάρα κι Αύγουστον παλικάρα».

Θέρισμα

Ο Ιούλιος λοιπόν ήταν ο μήνας του θερισμού.

Στο Βυζάντιο, όπως μαρτυρεί ο Φαίδων Κουκουλές, η πολιτεία, επειδή έδινε μεγάλη σημασία στο θερισμό για τη διατροφή του λαού, απαγόρευε με νόμο να οδηγούν αυτή την εποχή τους γεωργούς στα δικαστήρια, για να δικαστούν. Στον Πόντο ο θερισμός έπαιρνε πανηγυρικό χαρακτήρα, όπως μαρτυρεί Δ. Κ. Παπαδόπουλος (Σταυριώτης). Κύριο όργανο του θερισμού ήταν το καγάν' ή δρεπάν' (το) και πιο σπάνια δερπάν'. Στον Όφη το λέγανε δροπάν' και στη Νικόπολη δερπάντιν, ένα μικρό δρεπάνι με μακρουλό χέρι. Πιο σπάνια χρησιμοποιούσαν την κερεντή, ένα μεγάλο δρεπάνι με λαβή, με την οποία θέριζαν όρθιοι και συνήθως τη χρησιμοποιούσαν για χόρτα ή τριφύλλι.

Το θέρισμα, κατά το πλείστον, γινόταν από γυναίκες και νέες κοπέλες, που με πολλή χαρά και με τραγούδια θέριζαν, χωρισμένες σε ομάδες, από το βράδυ. Τα τμήματα που θέριζαν από τη μια άκρη ως την άλλη άκρη του χωραφιού τα λέγανε αμνούς. Όταν ο αμνός άρχιζε με μεγάλο πλάστη συνέχεια στένευε και τελείωνε σε γωνία, λεγόταν ξιφάρ'. Οι θεριστές και οι θερίστριες κρατούσαν με το δεξι χέρι το δρεπάνι, ενώ με το αριστερό τα στάχυα που κόβανε, ώπου να συμπληρωθεί ένα χερόβολο. Δύο - τρία χερόβολα έκαναν ένα δεμάτ' (δεμάτι) κι αυτά τα μάζευαν όλα και σχημάτιζαν τα θεμώνια (θημωνιές). Καθώς παρατηρούσαν τις κοπέλες να θερίζουν οι Πόντιοι, επαινούσαν την αγαπημένη τους τραγουδώντας: «Σον Αϊ-Λιάν αφκακέσ' θερίζ' τ' εμόν τ' αρνόπον και ντ' έμορφα και νόστιμα κρατεί το καγανόπον». Όταν άρχιζε το θέρισμα, έστηναν όρθιο το πρώτο δεμάτι, κι αυτός που το έκανε αυτό ευχόταν καλή αρχή, ενώ οι άλλοι θεριστές απαντούσαν άμποτε και τον χρόνου.

Όταν τελείωνε με το καλό ο θερισμός, κρεμούσαν μπρος στην πόρτα τους το αποθέρ', δηλ. ένα δεμάτι στάχυα με καρπούς, καλλιτεχνικά δεμένο, ενώ ο ιδιοκτήτης του χωραφιού φιλοδωρούσε τη θερίστρια, που πρώτη έβαζε μπρος στα πόδια του το πρώτο χερόβολο. Ο λαός δεν άφηνε ασχολίαστη κι αυτή την παρουσία του ιδιοκτήτη στο χωράφι την ώρα του θερισμού, κι έτσι έγινε το τραγούδι:

«Θερίστ' αργάτ' θερίστ' αργάτ', θα σπάζω την κοσσάραν,
κι αν 'κι τελείται το χωράφ', θα σπάζω την κασκάραν»

Αλώνισμα

Οι γυναίκες, όταν τελείωνε το θέρισμα, φορτώνονταν τα δεμάτια, αφού τα έκαναν σαλάκα και τα πήγαιναν σ' αλώνια, εκεί όπου θα γινόταν το αλώνισμα. Το αλώνιν, έτσι λεγόταν στην Κερασούντα, Οινόη (Ούνγια), Νικόπολη, Τρίπολη, αλών' στα Κοτύωρα (Ορντού), Τραπεζούντα, Χαλδία, και αλώνιν ή αλώνι στη Νικόπολη. Το αλώνι ήταν ένας συμπαγής κυκλικός χώρος που τον γάνωναν, δηλ. άλειφαν με χώμα ή πηλό το έδαφος, το έβρεχαν και μετά πατούσαν καλά την επιφάνειά του με μια πέτρα κυλινδρική, το κυλίντρ'. Αφού τα ετοίμαζαν όλα, οι γεωργοί έλεγαν, εκρέμ'σα σ' αλών', δηλ. άπλωσα τα στάχυα στο αλώνι για αλώνισμα. Συνήθως το αλώνισμα γινόταν με βόδια, όπως φαίνεται κι από τη φράση τα καλά τα βούδα αγλήγορα κόφ'νε τ' αλών'. Στα βόδια περνούσαν το αλωνοζύγονον (Χαλδία), δηλ. τον ειδικό ζυγό για το αλώνισμα, για να σύρουν από πίσω τους τα δουκάνια ή το τυκάν' (Τραπεζούντα), τουκάνιν (Κερασούντα), τουκάν' (Κοτύωρα), Σάντα, Τραπεζούντα, Χαλδία), τοκάν' (Χαλδία). Ηλ. παράγεται από το τυκάνιον, που προέρχεται από το αρχαίο ουσιαστικό η τυκάνη.

«Έρθεν και ο Χορτοθέρτς, έπαρ' το καγάν σο χέρ' τ'ς»

Το τυκάν' ή τα δουκάνια απαρτιζόταν από δύο παράλληλα χοντρά σανίδια ενωμένα, που έφεραν από την κάτω επιφάνεια σφηνωμένους αιχμηρούς πυριτόλιθους ή κοφτερές σιδερένιες λάμες (βλ. «Λαογραφικά Λαραχανής», σελ. 22), για να χωριστεί ο καρπός από τα στάχυα. Με τον ίδιο τρόπο άλλωστε οι χωρικοί αλώνιζαν και στην περίοδο της γερμανικής κατοχής σε χωριά της Μακεδονίας και αλλού. Για να ενισχύσουν μάλιστα το βάρος επάνω στο τυκάν', ώστε να γίνει πιο εύκολος ο χωρισμός ου καρπού, τοποθετούσαν επάνω του κάποιο παιδί, δημιουργώντας μια ατμόσφαιρα διασκεδαστική για τα παιδιά, ιδίως αν τους έδιναν στο χέρι το βουκέντρ' (=ραβδί που κέντριζαν τα βόδια) και τα κερατίδια (= το σχοινί που δένουν στα κέρατα του βοδιού για να το οδηγούν), για να κρατούν τα ζώα. Καθώς οι γεωργοί αλώνιζαν, προέτρεπαν τα ζώα με διάφορα επιφωνήματα, ώπου να τελειώσουν το αλώνισμα. Στη συνέχεια γινόταν το βόρισμα ή ιβόρισμα, ή εβόριγμαν Ματσούκα) από το ρήμα βορίζω, που παράγεται από το ουσιαστικό βορέας. Περίμεναν δηλ. να φυσήξει ο αέρας, οπότε και άρχιζαν το λίχνισμα με το αλωνίφταρον, το ειδικό ξύλινο φτυάρι για το αλώνισμα. Σήκωναν δηλ. το γέννημα ψηλά στον αέρα, για να ξεχωρίσει ο καρπός από τα άχυρα και για το σκοπό αυτό είχαν κι άλλο εργαλείο, το δίκρανο με δύο δόντια ή χείλη που το λέγανε λεχμετέρ' καθώς ιβόριζαν μάλιστα, παρακαλούσαν τον αέρα να φυσήξει, για να τελειώσουν τη δουλειά τους, τάζοντάς του ότι θα του φτιάξουν ψωμάκι. «Φύσα αέρα, φύσα, θα ευτάμε σε κολοθόπον».

Οι πατέρες μας, θυμόσοφοι όπως ήταν, έλεγαν για κείνους που ανακινούσαν παλιές και ξεχασμένες υποθέσεις ή χρέη παλαιά άχυρα εβορίζ'. Στη συνέχεια με το αλωνοκόσκινον συνέχιζαν το χώρισμα καρπού από άχυρα. Στο Σταυρί το λέγανε και αχυροκόσκινον ή λωροκόσκινον (=κόσκινο από λεπτές λωρίδες δέρματος σε διατακτική πλέξη). Μετά έκαναν το τεπούρισμα με το τεπούρ', δηλ. ξύλινο μονοκόμματο τον οποίο καθάριζαν τον καρπό από τις πέτρες και τον άγριο βίκο. Τον καρπό τέλος τον μετρούσαν με το κότ' ή χοινίκ' (χοϊνίξ), που ήταν μέτρο χωρητικότητας (10-12 οκάδες), και στη συνέχεια έβγαζαν το σπόρο για τη νέα χρονιά, ενώ το υπόλοιπο μέρος το αποθήκευαν στα αμπάρια το και το άχυρο το μετέφεραν σο αχερών' (στον αχυρώνα τους).

Τα αλώνια, συνήθως, του κάθε χωριού ήταν συγκεντρωμένα σ' έναν τόπο που τον έλεγαν αλωνοτόπιν (πρβλ. Χαλδία). Ίσως έτσι η δύσκολη δουλειά του αλωνίσματος και ιβορίσματος να γινόταν πιο ευχάριστη, όταν έβλεπαν και γύρω τους άλλους συγχωριανούς τους.

Στις 20 Ιουλίου και στον Πόντο γιόρταζαν, όπως και στην άλλη Ελλάδα, τον Αι-Λιά, δηλ. τον Προφήτη Ηλία, μια γιορτή που είχε σχέση με τα στάχυα. Την μέρα της γιορτής αυτής οι γυναίκες, πηγαίνοντας στην εκκλησία, έδεναν στα κεφάλια ή σε άλλα μέρη του σώματός τους, όπου είχαν πόνους, στάχυα. Μετά τη Μεγάλη Είσοδο στη διάρκεια της θείας λειτουργίας, έκοβαν τα στάχυα, πιστεύοντας ότι θα τους κοπεί και ο πόνος.

Η Άλκη Κυριακίδου Νέστορος γράφει σχετικά: «Εδώ το μέσο είναι τα στάχυα. Η χάρη του άγιου μεταδίνεται σ' αυτά, επειδή οι γυναίκες τα φορούν στη γιορτή του και μέσα στην εκκλησία του. Και τα στάχυα πάλι, με τη σειρά τους, μεταδίνουν τη χάρη του άγιου στις γυναίκες με την άμεση επαφή που έχουν με το σώμα τους. Για να κοπεί τώρα ο πόνος, κόβουν τα στάχυα μιαν ορισμένη στιγμή. Αυτή η πράξη είναι αυτό που λέμε αναλογική μαγεία: "όπως κόβω τα στάχυα, έτσι να κοπεί ο πόνος μου».

Αργατία

Εκείνο όμως που είναι συγκινητικό και χαρακτηριστικό των προγόνων μας, είναι η αλληλεγγύη, η αγάπη και η συμπαράσταση προς τον πάσχοντα, τον ορφανό, τη χήρα. Έτσι, αν δεν μπορούσε κάποιος να θερίσει ή να αλωνίσει, δουλειές που δεν περιμένουν, γιατί υπήρχε πάντοτε ο κίνδυνος της πυρκαγιάς ή της καταιγίδας, τότε συγκεντρώνονταν πολλοί και χωρίς αμοιβή πήγαιναν και δούλευαν με χαρά, ώπου να τελειώσουν τις δουλειές και αυτού που είχε την ανάγκη. Την προσφορά αυτή τη λέγανε αργατία. Επίσης, για να δείξουν το σεβασμό και την τιμή προς τους προύχοντες του τόπου, σχημάτιζαν την τρανόν αργατίαν, η οποία και έπαιρνε πανηγυρικό χαρακτήρα. Αλήθεια, στη σημερινή εποχή που όλα έχουν βιομηχανοποιηθεί, μπορεί κανείς να συλλάβει την κραυγή των πατέρων μας «φύσα αέρα, φύσα αέρα, θα ευτάμε σε κολοθόπον;». Κι όταν φυσούσε, πάλι αναφωνούσαν: «Ωωχ! Κολόθ', κολόθ'», (ωχ! ψωμάκι, ψωμάκι) δηλ. θα γίνει πιο μεγάλο ακόμη το ψωμί. Τα χρόνια έρχονται και περνούν, όμως το ψωμί ως τώρα είναι το ευλογημένο ψωμί, κι ακόμη ευλογημένοι είναι και θα είναι αυτοί που κοπιάζουν για να μας το προσφέρουν, έστω και με τα σύγχρονα τεχνικά μέσα, γιατί το ψωμί έμεινε ψωμί και τίποτα στο διάβα των αιώνων δεν το έχει αντικαταστήσει.

Η ιστορία του μονοκέφαλου αετού του Πόντου

Από την αρχή το επίσημο έμβλημα των Κομνηνών της Τραπεζούντας ήταν ο δικέφαλος αετός, που ήταν και το σύμβολο της Βυζαντινής Αυτοκρατορίας των Παλαιολόγων.

Ο αυτοκράτορας όμως της Τραπεζούντας, Ιωάννης Β' (1280-1297), στη διάρκεια της επίσημης υποδοχής του στην Κωνσταντινούπολη (1282), υποχρεώθηκε από τον βυζαντινό αυτοκράτορα Μιχαήλ Παλαιολόγο να παρουσιαστεί μπροστά του με στολή δεσπότη και χωρίς τα επίσημα βυζαντινά εμβλήματα των αετών και τα πορφυρένια σανδάλια.

Αμέσως δε ύστερα από τις ευλογίες του γάμου με την Ευδοκία, ο Ιωάννης Β' τιμήθηκε με την άδεια του πεθερού του Μιχαήλ Παλαιολόγου να έχει τα αυτοκρατορικά εμβλήματα, αλλά με τον αετό μονοκέφαλο και όχι δικέφαλο.

Ο μονοκέφαλος όμως αετός, σαν σύμβολο δύναμης και σημασίας των Ελλήνων του Πόντου, διακρίνεται από τα πιο παλιά χρόνια, όπως φαίνεται στα νομίσματα της Σινώπης τον 4ο π.Χ. αιώνα.

Στα νομίσματα δε αυτά βλέπουμε πως ο αετός κοιτάζει προς το δεξί του φτερό. Για αποδείξεις παρουσιάζουμε τα παρακάτω:

Τα 4 αργυρά νομίσματα της Σινώπης στον 4ο π.Χ. αιώνα, που βρίσκονται στο Βρετανικό Μουσείο στο Λονδίνο, όλα δείχνουν τον αετό με κεφάλι του βλέποντας προς τη δεξιά φτερούγα. (όπως φαίνεται στην παράσταση που δημοσιεύουμε).

Τα αργυρά νομίσματα της Σινώπης στον 4ο αιώνα π.Χ., που βρίσκονται στο Νομισματικό Μουσείο στην Αθήνα, δείχνουν τον αετό να κοιτάζει προς το δεξί φτερό του.

Στο βιβλίο του <http://www.aek365.com/a-400349/historia-tou-monokefalou-aetou-tou-pontou.htm> - 68597133 .Η. Οικονομίδης 'Ο Πόντος και τα Δίκαια του εν αυτώ Ελληνισμού', που τυπώθηκε στην Αθήνα το 1920, και στη σελ. 146, ο αετός του νομίσματος της Σινώπης στον 4ο αιώνα π.Χ., έχει τον αετό να βλέπει προς το δεξί του φτερό.

Στο βιβλίο του Ντέβιντ Τάλμποτ Ράις «The Church of Hagia Sophia at Trebizond» που εκδόθηκε το 1968 στην Αγγλία, και στη σελίδα 118, υπάρχει η ολόσωμη τοιχογραφία του αυτοκράτορα Μανουήλ Α' που ίδρυσε την Αγία Σοφία στην Τραπεζούντα γύρω στα 1250. Η τοιχογραφία αυτή, σε κανονικό μέγεθος ανθρώπου, βρισκόταν μέχρι το 1850 στην Αγία Σοφία. Από τότε έχει εξαφανιστεί.

Στην τοιχογραφία αυτή και στα βασιλικά ενδύματα του αυτοκράτορα Μανουήλ Α υπάρχουν πάνω από 15 αετοί με τα κεφάλια τους βλέποντας προς το δεξί τους φτερό.

Όλοι οι τόμοι του Αρχείου Πόντου έχουν στο εξώφυλλο ένα νόμισμα της Σινώπης στον 4ο αιώνα π. Χ. που δείχνει το κεφάλι του αετού να έχει κλίση προς τη δεξιά του φτερούγα.

Στο Λεύκωμα του 1961 με τον τίτλο «1461 – 1961 Μνήμη Αυτοκρατορίας Μεγάλων Κομνηνών» της Επιτροπής Ποντιακών Μελετών των Αθηνών, οι αετοί έχουν κλίση των κεφαλιών τους προς τους δεξιούς τους ώμους.

Η σφραγίδα και τα χαρτοφάκελα της Επιτροπής Ποντιακών Μελετών των Αθηνών, από την ημέρα της ιδρύσεως της (1927), έχει τον αετό βλέποντας προς τη δεξιά του φτερούγα.

Ο αετός των Κομνηνών της Τραπεζούντας στο ηρώο των Ποντίων στην Καλλιθέα των Αθηνών κοιτάζει προς το δεξί του φτερό.

Συμπέρασμα: Στην αρχαιότητα και στην εποχή των Κομνηνών της Τραπεζούντας οι Έλληνες Πόντιοι είχαν για έμβλημα τους τον μονοκέφαλο αετό, με το κεφάλι του κοιτάζοντας προς το δεξί φτερό του.

Κωνσταντίνος Χιονίδης
Καθηγητής ιατρικής Πανεπιστημίου Βοστώνης

Παγκόσμια ημέρα Φεστιβάλ

Ο ΟΗΕ γιορτάζει συγκεκριμένες Ημέρες, Εβδομάδες, Έτη, Δεκαετίες και Επετείους ως αφορμές για την επισήμανση συγκεκριμένων γεγονότων ή θεμάτων, ώστε να προωθηθούν, μέσω της ευαισθητοποίησης και της συντονισμένης δράσης, οι στόχοι του Οργανισμού.

Συνήθως, ένα ή περισσότερα κράτη μέλη προτείνουν αυτές τις διεθνείς περιστάσεις και η Γενική Συνέλευση τις θεσπίζει με ψήφισμα. Σε ορισμένες περιπτώσεις, οι εορτασμοί ανακηρύσσονται από τις εξειδικευμένες υπηρεσίες των Ηνωμένων Εθνών, όπως η Οργάνωση του ΟΗΕ για την Εκπαίδευση, την Επιστήμη και τον Πολιτισμό (UNESCO), το Ταμείο των Ηνωμένων Εθνών για Παιδιά (UNICEF), η Οργάνωση Τροφίμων και Γεωργίας (FAO), κλπ., όταν αφορούν ζητήματα που εμπίπτουν στο πεδίο των αρμοδιοτήτων τους. Ορισμένες από αυτές μπορούν αργότερα να υιοθετηθούν και από τη Γενική Συνέλευση.

Η UNESCO λοιπόν καθιέρωσε την 4η ημέρα του Ιουλίου, ως την παγκόσμια ημέρα Φεστιβάλ. Οι δράσεις των φορέων έχουν τεράστια συμβολή στην καταγραφή του πνεύματος και της τέχνης σε τοπικό αλλά και σε παγκόσμιο επίπεδο. Η Λέσχη επί δεκαετίες συμμετέχει σε παρόμοιες διοργανώσεις και δράσεις με εμφανίσεις τόσο στο εσωτερικό όσο και στο εξωτερικό. Καλή επιτυχία σε κάθε δράση όλων όσων υπηρετούν την παράδοση και τον πολιτισμό και προωθούν τις ιδέες της συνεργασίας και προόδου σε όλη την παγκόσμια κοινότητα.

Μήνυμα 'ενότητας' ενόψει "19ης Μαΐου" από τις τρεις Ποντιακές Ομοσπονδίες

Κοινή συνέντευξη τύπου την Πέμπτη 17 Μαΐου 2018 στην αίθουσα συνεδρίων της ΕΣΗΕΜ-Θ πραγματοποιήσαν στη Θεσσαλονίκη με αφορμή τις κοινές εκδηλώσεις μνήμης και τιμής για τα θύματα της Γενοκτονίας των Ελλήνων του Πόντου, το Σάββατο 19 Μαΐου 2018, οι τότε πρόεδροι των ποντιακών ομοσπονδιών.

Οι τρεις Ποντιακές Ομοσπονδίες, ΠΟΕ, ΠΟΠΣ και ΠΟΣΕΠ, προχώρησαν στη

συνέντευξη τύπου με τους προέδρους τους:

- Χρήστο Τοπαλίδη, Πρόεδρος Παμποντιακής Ομοσπονδίας Ελλάδος.
- Χριστίνα Σαχινίδου, Πρόεδρος Πανελληνίας Ομοσπονδίας Ποντιακών Σωματείων.
- Σέργιο Καλπαζίδη, Πρόεδρος Πανελληνίας Ομοσπονδίας Σωματείων Ελληνοποντίων Παλιννοστούντων από την πρώην Ε.Σ.Σ.Δ.

Οι τρεις πρόεδροι από κοινού κάλεσαν την ελληνική πολιτεία να ηγηθεί του αγώνα για τη διεθνή αναγνώριση της γενοκτονίας των Ελλήνων του Πόντου καθώς και οι ίδιες θα άφηναν τις κατά μέρους αντιπαραθέσεις τους για τον κοινό αγώνα.

Δυστυχώς τα λόγια έμειναν λόγια και οι ομοσπονδίες μας συνεχίζουν η κάθε μία τον δικό της μοναχικό δρόμο από τότε, που μάλλον δεν οδηγεί πουθενά αφού η πολιτεία "γελάει" με τις συμπεριφορές μας.

ΟΥΔΕΝ ΣΧΟΛΙΟΝ

